

PSTIRSKO PISMO BISKUPA SKANDINAVIJE

Nedjelja - 17.X. 2021.

Draga braćo i sestre!

Ove nedjelje započinje postupak jedne prosudbe koja se tiče nas katolika. „Papa Franjo“, saznali smo, „poziva cijelu Crkvu da sama ispita svoj sinodalitet“¹(1). Izraz „sinodalitet“ dobio je veliku pozornost zadnjih godina. Izraz želi motivirati poticaj koji budi nadu kod nekih, strah kod drugih. Što ova riječ znači? To je grčka riječ sastavljena od dviju riječi. Prefiks **syn-** je prepozicija koja znači „sa“ ili „zajedno sa“. Prepoznamo je u poznatoj riječi „simpatija“: otvorenost biti s drugima i nositi nečiju bol. Imenica **hodos** znači „put“. **Synodos** je dakle put kojim idemo zajedno. To je zajednički hod prema zajedničkom cilju. Nema nekog posebnog značenja biti na putu; put mora voditi nekamo. Potrebno je da znamo kamo nas put vodi.

Za nas kršćana ova jednostavna, svakidašnja riječ „**Put**“ ima bogatu asocijaciju. Isusovi prvi učenici govorili su jednostavno o Crkvi kao „**Putu**“. A i drugi su njih tako nazivali. Na završetku Djela apostolskih, kad Pavao donosi sažetak svoga života pred jednom zajednicom u Jeruzalemu, priznaje da je on, prije nego što je susreo Uskrslog Krista, bio progonitelj toga **Putu**, osuđivao na smrt, vežući i predajući u tamnice muškarce i žene (Dj 22,4). Na kršćane se gledalo kao jedinstvenu skupinu koja je išla u jednom drugom smjeru, za razliku od većine drugih. To je izgledalo kao opasna provokacija (podbadanje).

Kad malo proučavamo povijest spasenja, neprestano susrećemo sliku **puta**. Poziv Abrahamu Gospodin je započeo upozorenjem i pozivom „**da ide u zemlju koju će mu Gospodin pokazati**“ (Post 12,1). Abraham nije dobio kartu sa određenim ciljem i opisom puta. Put kojim je trebao ići objavljivao se tijekom puta. Ista stvar dogodila se, nekoliko stotinu godina kasnije, sa Mudracima, koji su vođeni korak po korak da se

¹ Riječi sa web stranice: www.synod.va.

poklone Gospodinovom božanstvu koji je postao čovjekom (Mt 2,1...). Ići je nešto što čovjek čini odvažno i sa naporom. Ali da bi obilježio i istaknuo cilj, čovjek je ovisan o objavi.

U Starom Zavjetu „put“ je prije svega put prema Obećanoj zemlji. Put se stalno pronalazi polazeći iz različitih mjesta progonstva. U Novom Zavjetu „put“ pokazuje na jednu osobu, našeg Gospodina Isusa Krista. Od tada je On Istinski Sjeverni pol kao igla u našem životnom kompasu koja uvijek pokazuje na sjever. Ali to nije sve. Krist ne postaje odvojen od nas kao daleki cilj naše duhovne težnje. On nas poziva da budemo jedno s Njim. Zato On može kazati: „**Ja sam Put**“ (Iv 14,6). Sinodalitet je najvažniji – naše putovanje u zajedništvu s Kristom, kad težimo i nastojimo biti vjerni Njegovu nauku i primjeru, svjesni „da onaj tko govori da u Njemu ostaje, taj treba tako hoditi kao što je On hodio“ (1. Iv 2,6). Kao Krist i mi se moramo naučiti ljubiti i služiti „**do kraja**“ (Iv13,1), poniziti se i postati „poslušni sve do smrti“ (Fil 2,8).

Beskrajna ljepota Crkve postaje objavljena kada kršćani na ovaj način **zajedno čine ovaj put**, koji nam je Krist pokazao, **vidljivim i vjerodostojnim**, kad mi, sa sjajnim riječima treće Euharistijske Molitve, postanemo župa/zajednica „**hodočašća na zemlji**“, učvršćeni u vjeri i ljubavi, međusobno povezani, u zajedništvu s našim svećenicima, u radosti na putu prema nebeskoj domovini gdje ćemo na koncu gledati našeg Gospodina „**kakav On jest**“, gdje Bog vječno „**postaje sve u svemu**“.

Gdje mi sada stojimo u ovoj zajedničkoj obvezi, da Krist bude naše žarište i u sredini našega života? Koje su tomu zapreke? Što daje snagu? Ova pitanja su središte u našim sinodalnim prosudbama.

Kako bi pooštrio našu misao i probudio našu težnju, Sveti Otac je poklonio cijeloj Crkvi jednu predivnu molitvu, **Adsumus**.² Ona vuče korijenje iz četvrtog stoljeća. Jedan odlomak ove molitve čitali su koncilski oci prije svake sjednice na Drugom Vatikanskom saboru. Ovo je molitva:

Stojimo pred tobom, Duše Sveti, sabrani u tvoje ime, s tobom kao jedinim koji nam pokazuješ put. Udomaći se u našim srcima. Nauči nas put kojim moramo ići i kako ga slijediti. Mi smo slabi i grešni; ne dozvoli da stvaramo nered/zbrku. Neka nas neznanje ne vodi krivim putovima ili da pristranost utječe na naše djelovanje. Neka Tebe pronađemo u našoj slozi tako da zajedno možemo putovati prema vječnom životu i ne odstupiti od puta istine i od onoga što je ispravno. Za sve ovo molimo Te, Tebe koji djeluješ posvuda i uvijek, u zajedništvu sa Ocem i Sinom, u vijek vjekova. Amen.

Mi smo dobili određeni program: **biti hram Duha Svetoga**, učiniti Crkvu vrijednim svetohraništem Božje izvanredne, spasiteljske prisutnosti; držati naše oči čvrsto na

² <https://www.synod.va/en/documents/adsumus.htm>

cilju na koji smo pozvani postići – sjedinjenje s Bogom u zajedništvu svetih u vječnom životu. Slijediti put koji nas vodi ovoj svetosti, u stalnoj svijesti naše grešne sklonosti/naklonjenosti stvarati zlo i raskol, i zato moliti Boga da nas obrati; voljeti istinu i dati joj čast i prednost pred svakom pomisli **na položaj i ugodnost**; tražiti jedinstvo u Kristu, ne u nečemu ili nekome drugom, u povjerenju prema Njemu koji je obećao biti s nama „**do svršetka vremena**“ (Mt 28, 20).

Lako je utvrditi na precizan način što *drugi* moraju činiti kako bi odgovorili na Kristov poziv preko Crkve: usredotočiti se na ljude, strukture i običaje i upotrebe što nas razdražuje, a nama se to čini bez smisla. To činimo cijelo vrijeme. Ali to nije način biti umiješan u sinodalni rast. Umjesto toga svi se moramo zapitati: kako **ja** doprinosim Crkvi ljubavlju i jedinstvom? Jesam li **ja** vjerna zaručnica Kristova? **Može li se u očima drugih prepoznati u meni Isusova učenika?** Prožima li Evanđelje moj život i moje odnose prema ljudima? Gradim li ja mostove ili zatvaram vrata? Sveta Majka Terezija dobila je jedanput pitanje: Što je potrebno promijeniti u Crkvi? Ona je brzo odgovorila: „**Ja se moram promijeniti**“. Pogledala je na onoga koji je postavio pitanje i nadodala (možda sa osmjehom): „**A ti**“?³. Ako se dozvolimo obratiti i promijeniti zajedno, **Put** koji dijelimo postaje radostan, plodonosan **put**. Ići ćemo tim putem, **ne vući noge**/tegliti/ za nama, nego snagom, i srcem ispunjenim Kristovom ljubavlju.

Braćo i sestre, iskoristimo ovu priliku kako bismo produbili našu vjeru, učvrstili našu nadu i učinili našu ljubav učinkovitom. Tertulijan, koji je pisao početkom prvog stoljeća, pripovijeda da su oni koji nisu vjerovali gledali na kršćane i s velikim iznenađenjem izrekli: „**Gledaj kako jedni druge ljube**“!⁴. Mi moramo imati kao cilj upravo živjeti tako: **učiniti vidljivom Božju ljubav**. To je naš pravi apostolat. Naša vjera se ne može svesti na uzorak savršenog društva pravednosti i mira, na jedan katalog uvjerljivih odgovora na teška pitanja života. Naša vjera nam govori o životu koji je promijenjen u Kristu, oslobođen od gospodarenja grijeha čija je posljedica smrt, o životu ispunjenom nadom u uskrsnuće.

Zahvaljujući činjenici da je Katolička Crkva malena u Nordijskim zemljama, mi smo dobro upućeni u proces sinodaliteta. To cijenimo. Jasno uviđamo u svakidašnjem životu da moramo nositi, održavati, hrabriti (ponekad sa puno ljubavi upozoriti na pravi put) jedni druge za vrijeme našeg zemaljskog hodočašća. Kao pomoć u tome sveta Stolica nas poziva na niz mogućnosti koje možemo naći na: websidan www.synod.va. Vidjet ćete da je to izvor nadahnuća. Ali da bismo svi bili aktivni u ovom procesu, Sveti Otac želi u prvom redu da ozbiljno prihvatimo svoje zvanje koje

³ En incident som citeras i påve Benedikt XVI:s anförande i Freiburg den 25 september 2011.

⁴ *Apologeticus* 39,7

je bilo početak na **našem Putu: „Obratite se i vjerujte Evandjelju“** (1,15). Ovo je pretpostavka za sinodalitet. Slijedimo apostolski tekst koji čitamo u **Didache**: „Postoje dva Puta, jedan koji vodi u Život, i jedan koji vodi u Smrt. Razlika je velika između ovih dvaju Puteva“.⁵ Važno je uvidjeti koji je koji put. Važno je izabrati pravi put i na taj način također pomoći drugima izabrati život i da ne podlegnu u sjenu smrti (Usp. Lk 1,79). Obnovimo naše zemlje i budimo pripravnici prizvati blagoslov Kristov jedni na druge; naš Put, naša Istina, naš Život. Slijedimo Njega, Jaganjca koji je naš Pastir, **kamo god On ide** (Usp. Otk 7,17; 14,4).

Biskop Czeslaw Kozon, Köpenhamn, ordförande
Kardinal Anders Arborelius, OCD, Stockholm, vice ordförande
Biskop Bernt Eidsvig, Can.Reg, Oslo
Biskop David Tencer, OFMCap, Reykjavik
Biskop-Prelat Berislav Grgic, Tromsø
Biskop-Prelat Erik Varden O.C.S.O., Trondheim
Biskop Peter Bürcher, Biskop Emeritus, Reykjavik
F. Marco Pasinato, Stiftsadministrator Helsinki

⁵ *Didache 1,1.*